

DARBININKAS

Vol. LXXXVII, Nr. 7

341 Highland Blvd, Brooklyn, NY 11207

September -Rugsėjis, 2002

“ANGELAI SARGAI” LIETUVOS MIŠKUOSE

Povilas ŽUMBAKIS

Lietuvos miškai nėra skirti vien tik medienos fabrikams. Miškai per amžius tarnavo mūsų kraujo broliams. Jie priglaudė mūsų prosenelius, kurie kovojo prieš vakarų okupantus. Priglaudė juos gyvus, priglaudė ir jų mirusių kūnus.

Prieš daug šimtmečių miškuose po ąžuolais lietuviai garbino gamtos dievus. Jie maldaudavo užtarimo prieš žiaurius okupantus. Miškai priėmė senų ir naujų amžių didvyrius. Medžiai iki šiol tebėra ypatingas mūsų krašto turtas – ne tik spekuliantų pasipelnymo objektas.

Bet ar tauta sugeba įvertinti mūsų gilią istoriją? Ar įvertina patriotų gyvybes, paaukotas dėl mūsų tautos ateities, dėl laisvės, dėl pasipriešinimo neteis्यbei?

Gražus pavyzdys: žmogus ir žygis

Mes per mažai vertiname savo praeitį, savo gilią ir garbingą istoriją. Tačiau to negalime pasakyti apie visus. Yra gražių išimčių, kitaip mąstančių žmonių, vertų mūsų dėmesio.

Reda Sopranaitė yra viena iš jų. Ji yra jauna ateitininkė sendraugė Vilniuje. Jos energijai ir pasiaukojimui nėra ribų. Ji yra tikras pavyzdys mums visiems.

(nukelta į 4 psl.)

Jono Pauliaus II apsilankymas gimtojoje Lenkijoje

Rugpjūčio 16-19 d. Šv. Tėvas jau devintą kartą lankėsi gimtojoje Lenkijoje. Keturias dienas praleido numylėtoje Krokuvoje, kur kadaise studijavo ir buvo arkivyskupu iki 1976 m., kada buvo išrinktas popiežium.

Penktadienį, rugpjūčio 16 d., lėktuvas nusileido Baličės oro uoste 6:20 val. vak. Tūkstančiai lenkų laukė, surengė jam jausmingą sutikimą, nes šis žmogus žadino lenkų pasipriešinimą komunizmui, padėjo siekti laisvės ir taikios 1989 m. revoliucijos.

Popiežius aplankė šventoves, kuriose meldavosi būdamas jaunuoliu, nuvažiavo prie chemijos fabriko, kur dirbo nacių okupacijos metais, slapta studijuodamas teologiją. Be to, aplankė ir pasimeldė prie tėvų kapo

(nukelta į 2 psl.)

Žygio “Partizanų kelias” dalyviai. Viduryje stovi žygio organizatorė - Reda Sopranaitė.

Jono Pauliaus II apsilankymas gimtojoje Lenkijoje

(atkelta iš 1 psl.)

Rakovicų kapinėse ir malūnsparniu perskrido virš gimtojo Vadovicų miesto.

Šeštadienį, rugpj. 17 d., Jonas Paulius II pašventino ką tik pastatytą Dieviškojo Gailestingumo baziliką, esančią Krokuvos Lagenvikų rajone, prie Gailestigosios Dievo Motinos seserų vienuolyno.

Sekmadienį, rugpj. 18 d., po atviro dangum Blonio lauke, Krokuvos pakraštyje, aukojo mišias, į kurias susirinko 2,7 mln. žmonių minia. Mišių metu beatifikavo – paskelbė palaimintaisiais keturis lenkus: buvusį Varšuvos arkivyskupą Zigmantą Felinskį; 1912 metais mirusį lenkų kunigą Janą Beyzymą, kuris dirbo misijoje Madagaskare; 1948 m. mirusį teologą Janą Balickį; vienuolę seserį Sancierą Szymkowiak, kuri mirė Antrojo pasaulinio karo metu padėdama prancūzų ir britų belaisviams.

Pamoksle popiežius išreiškė rimtą perspėjimą apie ateitį, kurioje pasaulį prie bedugnės krašto ves nepagarba žmogaus gyvybei. Jis sakė: „Šiuolaikiniai žmogus dažnai gyvena taip, lyg Dievas neegzistotų; jis net uzurpuoja Dievo vaidmenį“. Čia popiežius turėjo omenyje genų inžineriją ir eutanaziją. Mišių metu perskaitytoje maldoje prašė Dievo numalšinti tautų sielvartą, kurį kelia karas, bado ir teroro spaudžiamų žmonių kančios. Popiežius pasakė vieną iš ilgiausių pamokslų.

Mišių dalyviai skandavo „Mes mylime popiežių“. Popiežius pasakė: „Noriu padėkoti Krokuvai už svetingumą. Norėčiau pasakyti „Iki pasimatymo“, tačiau tai palieku Dievo valiai“, – taip netradiciškai baigdamas mišias. Mišiose dalyvavo trys prezidentai: Lenkijos – A. Kwasniewskis, Slovakijos – R. Schuster ir Lietuvos – V. Adamkus. Į Lietuvos tikinčiuosius Jonas Paulius II po mišių kreipėsi ir lietuviškai.

Krokuvoje popiežius buvo apsistojęs arkivyskupo rūmuose, kuriuose jis gyveno prieš išrinkimą popiežium. Ten jis miegojo savo senojoje lovoje.

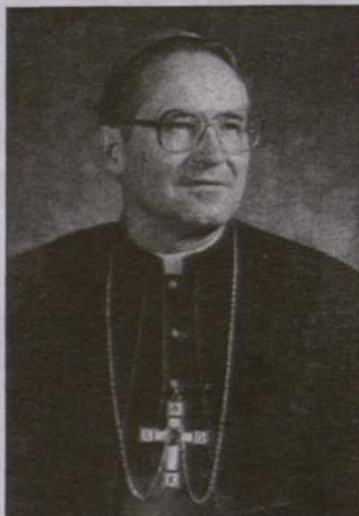
Pirmadienį, rugpj. 19 d., popiežius vyko į Zebžidovskų Kalvarijas, kur Švč. Mergelės Marijos Angeliškoje bazilikoje aukojo mišias 400 metų jubiliejaus proga. Šioje Kalvarijoje popiežius dažnai lankydavosi būdamas vaikas, ir vėliau – jau būdamas Krokuvos arkivyskupas. Bazilikoje tilpo 500 žmonių, o 60 tūkst. minia klausėsi jo lauke prie bazilikos. Vakare Jonas Paulius II baigė savo 98-tą kelionę į užsienį ir sugrįžo į Romą. **a.ž.**

Jo Ekscelencija
vyskupą

PAULIŲ ANTANĄ BALTAKĮ, OFM,

2002 m. rugpjūčio 24 d. minėjusį
50 metų kunigystės jubiliejų
nuoširdžiai sveikina

„DARBININKO“ redakcija.

PAULIUS ANTANAS BALTAKIS, OFM,
titulinis Egaro vyskupas,
vyskupas tikintiesiems lietuviams, gyvenantiems
už tėvynės ribų,

2002 m. rugpjūčio 24 d. šventė

50 metų kunigystės sukaktį.

Ta proga gavo Šv. Tėvo
sveikinimą-Apaštalinį palaiminimą, kurio originalą
ir laisvą vertimą čia spausdiname.

Venerabili Fratri,

Paulo Antonio Baltakis, O.F.M.,

*Episcopo titulo Egarensi, auctoritate ordinacionis sacerdotale
lis jubilaeum gratulamur; atque dum precibus nostris
eum prosequimur, fructuosum recedentes ministerium
presbyterale et episcopale pro spiritali bono fidelium
Lituanorum extra patriam commorantium, Aposto-
licam Benedictionem divinae remunerationis auxilio
cum amanter ei dilargimur.*

Ex Aedibus Vaticanis, die XXII mensis Julii, anno MMII.

Joannes Paulus II

Gerbiamam Broliui,

Pauliui Antanui Baltakiui, OFM, tituliniam
Egaro vyskupui, švenčiančiam auksinį kuni-
gystės jubiliejų, sveikinimai! Prisimindami
vaisingą kunigišką tarnystę ir vyskupišką rū-
pestį dvasiniu gerbūviu lietuvių tikinčiųjų, gy-
venančių už tėvynės ribų, palydime malda ir
su meile suteikiame Apaštalinį palaiminimą,
linkėdami dieviško atlyginimo.

Vatikanas, liepos 22 diena,
(antspaudas) **JONAS PAULIUS II**

Šilinių sulaukus

Rugsėjo 8-ąją švenčiame Marijos gimimo dieną. Tai iškili bažnytinė šventė, kurią pakiliai imta švęsti po to, kai 1608 m. Šiluvoje Marija apsireiškė piemenėliams. Beje, tą pačią dieną, tik kitais metais Vytautas buvo pasirinkęs savo karūnacijai – ta diena turėjo ženklinti jo karalystės gimimą. Tačiau, kaip žinoma, visų laukiamą šventę sudrumstė lenkai, pakeliui atėmę popiežiaus siųstą karūną.

Tačiau grįžkime prie Šilinių ištakų, prisiminkime, kaip klostėsi gyvenimas Lietuvoje.

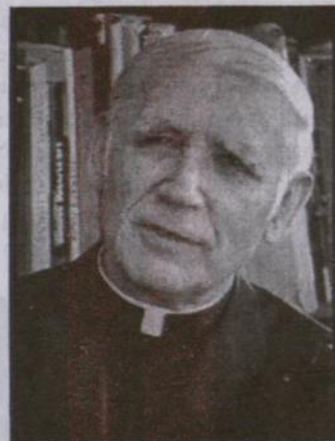
Krikščionybė plito labai palengva – stigo lietuviškai kalbančių kunigų, trūko bažnyčių. Kaip yra rašęs dr. Kornelijus Bučmys, OFM, „krikščionybė buvo tik lyg kokia skraistė, kuri vos vos uždengė Lietuvą“. Tačiau to pakako, kad Vakarai sužinotų – Lietuva jau krikščioniškas kraštas. Visgi senųjų tikėjimų papročiai dar ilgai buvo gajūs: 15-ame amžiuje lietuviai dar tebegarbino šventus medžius, meldėsi ugniai, pagal žalčių judesius sprendė apie ūkio darbus ir numatomą orą. Šešioliktame amžiuje lietuvių tautą sukrėtė protestantizmas, kurį įtvirtinti norėjo didikai, troškę jį panaudoti savo politinei įtakai plėsti. Gal ir būtų jiems pavykę taip, kaip pavyko Žemaitijoje ir kai kur Aukštaitijoje, jei ne iš kunigaikščių šeimos kilęs žemaičių vyskupas Merkelis Giedraitis.

Jis gimė apie 1553-uosius ir mirė 1609 Varniuose. Studijavo protestantiškuose universitetuose, gerai pažino jų kultūrą. Išventintas į Medininkų arba Žemaičių vyskopus per 1576-ųjų Velykas Vilniuje, tais pačiais metais su keliais lietuviškai mokančiais kunigais parvažiavo į suvargusią savo vyskupiją, kurioje tebuvo likę vos apie 20 kunigų.

Naujasis vyskupas, pats tvirtai mokėdamas lietuviškai, itin rūpinosi, kad kuo daugiau kunigų išminktų lietuvių kalbos, pats mokė klierikus, savo lėšomis siuntė į kitas mokyklas, kūrė vienuolynus. Skatino Lietuvą statyti kryžius, pats važiavo jų šventinti. Keliaudamas po vyskupiją ir diegdamas tikėjimą, gebėjo daugelį protestantizman palinkusių šeimų atversti į katalikybę. Tuo būdu jis ne tik sutramdė protestantizmo plėtimąsi, bet ir visiškai išstūmė jį iš Lietuvos, tuomsyk pelnydamas antrojo Lietuvos krikštytojo vardą. Vyskupas rūpinosi ir knygų leidyba. Jo lėšomis 1599 m. buvo išspausdinta garsioji kaunaininko Mikalojaus Daukšos pamokslų knyga „Postilė“.

Vyskupas Merkelis Giedraitis sustiprino lietuvių tautos katalikų tikėjimą, jį išpuoselėjo, parengdamas Lietuvą tikrajam krikščioniškam gyvenimui. O jam gyvam dar besant 1608 m. įvykęs Marijos apsireiškimas Šiluvoje dar labiau sutvirtino katalikybę Lietuvoje. Prabėgus maždaug 30 metų po Marijos apsireiškimo Šiluvoje, Žemaičių Kalvarijoje buvo sukurta Kryžiaus keliai, atvežtas stebuklus darantis Marijos paveikslas. Iš tų vietovių žmonės grįždavę dvasiškai apsilavę, didesni, giliau suvokę tikėjimo paslaptį. O Šilines nuo tų laikų imta sieti su Vytauto vainikavimu.

Mirė prelatas ANTANAS RUBŠYS

Gimė 1923 m. lapkričio 5 d. Bučių km., Laukuvos valsč., Tauragės apskr. Mokėsi Telšių (1943-44) ir Eichstaetto (Vokietija) (1944-45) kunigų seminarijoje.

Kunigu išventintas 1948 m. gruodžio 18 d. Teologiją ir Šv. Raštą studijavo Romoje, Gregorianumo universitete (1945-49) ir Instituto Pontificio Biblico (1949-51). Igijo teologijos ir Šv. Rašto licenciato laipsnius. Studijas tęsė Jeruzalės Popiežiškame Biblijos institute (1971-72). Ten studijavo hebrajų kalbą ir architektūrą. 1951 m. atvyko į JAV.

Dėstė San Diego, CA ir New Yorko kunigų seminarijose Naujojo testamento egzegezę, bažnyčios istoriją, hebrajų ir graikų kalbas, Senąjį Testamentą. Nuo 1965 m. Šv. Rašto ir biblinių kalbų profesorius Manhattan kolegijoje New Yorke. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, dėstė Šv. Raštą Vilniaus, Kauno, Telšių kunigų seminarijose, Kauno Vytauto Didžiojo universiteto Teologijos fakultete ir Vilniaus pedagoginio universiteto Tikybos katedros studentams. Yra parašęs daug išsamių straipsnių Šv. Rašto temomis Amerikos ir lietuvių laikraščiuose. Parašytos knygos: „Raktas į Senąjį Testamentą“ (3 t.), „Raktas į Naująjį Testamentą“ (2 t.), „Šventojo rašto kraštuose“ (3 t.), „Ateikite ir pamatykite“, „Islamas“, „Raidė užmuša, dvasia atgaivina“.

Lietuvos vyskupų konferencijos
(nukelta į 15 psl.)

“ANGELAI SARGAI” LIETUVOS MIŠKUOSE

(atkelta iš 1 psl.)

“Didžiosios” Lietuvos žiniasklaidos puslapiuose R. Sopranaitės pavardės nepamatysime. Tokiems žmonėms ten vietos nėra! Nerasime jos pavardės ir garsiųjų veikėjų sąrašuose. Nepamatysime jos prezidentūroje, priimant garbingus medalius – ne. Nors plačioji visuomenė apie ją nežino, tačiau prasmingi jos darbai kalba už ją pačią.

Štai vienas iš daugelio jos darbų pavyzdžių – žygis “Partizanų kelias”. Jame dalyvavo ne tas Lietuvos jaunimas, apie kurį girdime iš mūsų žiniasklaidos. Ne tas jaunimas, kuris plėšia, drasko, skęsta narkotikuose, parduoda save prostitucijai. Gera, jog Lietuvoje yra tauraus jaunimo, kuriuos uždega puikūs, pasišventę vadovai. Tačiau niekas apie juos nežino. Lyg būtų uždrausta kalbėti apie juos!

“Partizanų kelias” – tai moksleivių bei studentų ateitininkų

žygis po Dzūkijos kaimus ir miškus. Jie ėjo keliais ir miškais, kuriuose veikė garsūs Dzūkijos partizanai, tokie kaip J. Lukša-Daumantas, K. Bajarius, pasivadinęs Ramanausko-Vanago vardu ir kiti.

Keliasdešimt jaunuolių (apie 75), pasiskirstę į septynias grupes, kelionę pradėjo iš įvairių vietovių: Druskininkų, Liškiavos, Leipalingio, Marcinkonių, Zervynų... Ėjo pėsčiomis apie 20 kilometrų kas dieną, pakeliui sustodami pasikalbėti su vietiniais gyventojais. Iš viso nukeliavo apie 100 kilometrų. Po keturių dienų visi keliai (“su įspūdžių pilnomis galvomis ir nutrintomis kojomis” – Reda S.) vedė į Merkinę.

Partizanų žygio tikslai

Žygio tikslas buvo ne tik aplankyti miškus, kuriuose buvo partizanų bunkeriai, bei jų žuvimo vietas, bet ir kaimus, kuriuose jie bandė prisiglausti, iš kurių išėjo. Buvo svarbu užmegzti ryšį tarp akademinio jaunimo ir kaimo žmonių, kurie ne visi buvo vienodos nuomonės apie partizaninį karą prieš pusę šimtmečio. Daugelio partizanų giminių, palikuonių surasti nebebuvo galima, nes jie buvo kartu nubausti su partizanais, jų šeimos buvo išvežtos ar sunaikintos.

Jaunimą žygyje lydėjo keli klierikai iš Vilniaus kunigų seminarijos. Kartu keliavo ir keli sendraugiai ateitininkai.

Viena iš tų “sendraugių” buvo R. Sopranaitė, nei išvaizda, nei entuziazmu ar energija nesiskirianti nuo moksleivių.

“Kareiviukai – nuostabūs žmonės”

Stebint iš toli, buvo įdomu tai, kad prie šios gražios eisenos prisidėjo ir 17 karių iš Lietuvos kariuomenės! Koks buvo jų tikslas? Kokį ryšį turi kariai su ateitininkais? Šių dienų Lietuvos miškai nėra tokie saugūs, kaip pirmosios nepriklausomybės metu. Juose siautėja daug girtų triukšmadarių... Tad jaunimą sutiko lydėti jauni kareiviai. Jie visą laiką keliavo kartu. Nauda, manyčiau, buvo abipusė. R. Sopranaitė: “...Na, ir mūsų “Angelai Sargai” – kareiviukai, ... nuostabūs žmonės, kuriuos mes prisiminsime turbūt labai ilgai”.

Gynybos štabo kapitonas Eugenijus Vaicekaskas supažindino jaunimą su Didžiosios kunigaikštienės Birutės motorizuoto pėstininkų bataliono viršila V. Večerkausku. O jis įtraukė jaun. seržantą V. Baliukonį, grandinį Marių Gegužį ir kitus. Prisidėjo ir kiti karo vienetai – Pulkininko Juozo Vitkaus-Kazimieraičio (partizano vardo) bataliono leitenantas D. Mazurkevičius, visuomeninis SKAT atstovas pulkininkas Imrasas, majoras A. Jankauskas, Vilniaus “Geležinio vilko” brigados pulkininkas V. Vaišnora ir eilė kitų. (Iš šių pavardžių ir titulų galima matyti, kokia yra

moderni Lietuvos kariuomenė, kurios vadas gen. Jonas Kronkaitis įnešė naują, demokratišką dvasią į ją. Jis yra pasiruošęs bendradarbiauti su akademinio jaunimo ir plačiąja visuomene. Tai yra patriotiškos kariuomenės ženklas, kurio niekaip negali priimti kai kurie asmenys, pilni senų laikų sentimentų ar ambicijų. Manyčiau, kad tauta tai jaučia ir įvertina pavyzdinę, didelį darbą, atgaivinant Lietuvos kariuomenę per paskutinius keletą metų!)

Gen. Jonas Kronkaitis

Keliauja su daina per Dzūkiją

Keliaudamas po Dzūkiją, jaunimas susipažino su vietovėmis bei partizanų veikla. Teko net susitikti su

Reda Sopranaitė

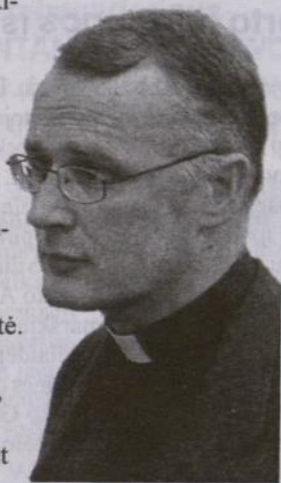

kun. Gintaru Vitkum – pulkininko Juozo Vitkaus-Kazimieraičio anūku, taip pat su kunigo tėvu – Kazimieraičio sūnumi Vytautu. Svečiavosi ir pas partizanų vado Vanago dukrą Aukšę, partizanų studijų autorių Bronių Kaselionį ir kitus. “Jie davė ir žinių, ir šilumos”, rašo R. Sopranaitė.

Ypač įdomus susitikimas buvo su kun. Roku Puzonu, kuris sovietiniais laikais buvo užverbuotas KGB, bet dar prieš nepriklausomybės atstatymą tai viešai paskelbė ir gailėjosi dėl to savo žingsnio. Jis yra vienas iš tų, kurie prisidėjo prie ypatingai reikšmingo darbo, statant Kryžių kalnelį buvusiame stadione, kur sovietų saugumiečiai buvo slapta pakasę daug partizanų kūnų ir, žinoma, bandė tai nusišlėpti.

Jaunimas užsuko ir pas rašytoją Kazį Sają, kuris minėjo savo 70-ąjį gimtadienį. Ten buvo maloniai nustebinti, susitikę patį gen. Joną Kronkaitį su žmona Rūta.

Miškuose žygio dalyviai susitiko ir kitą keliautoją – jėzuitą, Lietuvos ir Latvijos Jėzuitų ordino provincijolą, jaunimo mylimą ir gerbiamą draugą – kun. Antaną

Kun. Gintaras Vitkus

Saulaitį. Šis kunigas yra didelis skautų veikėjas, tad miškai jam jau yra gerai pažįstami.

Šis jaunimo žygis buvo neeilinis ir labai reikšmingas. Akademiniis jaunimas gavo daug dvasinio peno. O kiek daug žinių jie gavo iš didžiųjų skautų veikėjų, akademikų, klierikų, jaunų kareivių, vietinių kaimo žmonių ir partizanų giminių. Nors skaičiais ir kuklus, bet tai labai išpūdingas ir reikšmingas įvykis. Jis parodo tikrąjį tautos atgimimą, dorų žmonių susivienijimą. Tai pozityvaus patriotizmo manifestacija!

“Masinei” žiniasklaidai... neįdomu

Tačiau šis taurus žygis nepapuolė į didžiosios žiniasklaidos puslapius. Didžiųjų politikų vaikai nekelia po Dzūkijos miškus, tad nuotraukos iš šio žygio į pirmuosius spaudos puslapius taip ir nepapuolė...

Prieš daugelį metų į miškus ėjo irgi taurūs, jauni žmonės. Daugiausia tai buvo tikintis jaunimas, daug ateitininkų ir skautų, jaunų karininkų bei paprasto kaimo jaunimo. Jie visi žinojo, kas jų laukia. Daug metų jie buvo šmeižiami. Jų kūnai išniekinti, išdraskyti, slapta sumesti į šulinius ar duobes. Tačiau jie gali ramiai ilsėtis amžinybėje...

Kyla nauja karta – iš to paties kamieno, kuri jų pasiaukojimo niekad nepamirš.

Lietuvos miškai yra šventa vieta. Ten glūdi didinga mūsų praeitis. Akademiniis jaunimas su savo Angelais Sargais išlaikys ne tik miškus, bet ir jų giliai praeitį.

Partizanas Juozas Lukša-Daumantas (pritūpęs pirmas iš k.) su kovos draugais, lydinčiais jį į laisvąjį pasaulį (1948 m.)

Lietuva ketina prisijungti prie konvencijos "Dėl viešbučių materialinės atsakomybės už svečių turta" – tai reikštų, kad už sugadintą, sunaikintą ar prarastą viešbučio svečio turta atsakys ne tik konkretus viešbutis, bet ir valstybė. Konvencija numato, kad viešbučio valdytojas yra materialiai atsakingas už jam perduoto bet kurio viešbutyje apsisostojusio svečio turta, už turta, esantį lauke prie viešbučio, jei valdytojas ar kitas jam pavaldus asmuo prisiima atsakomybę ir bet koki kitą turta, "už kurį viešbučio valdytojas ar kitas jam pavaldus asmuo prisiima atsakomybę, nepriklausomai nuo to, ar tas turas yra viešbutyje, ar prie jo, tam tikrą pateisinamą laiką prieš svečiui apsisostojant viešbutyje ir jam išvykus". Materialinė atsakomybė ribojama 3 tūkst. aukso frankų suma. Konvencijoje numatyta, kad materialinė atsakomybė netaikoma *force majeure* atvejais – esant stichinėms nelaimėms, sproginimams, gaisrams ir pan. Prisijungimas prie konvencijos yra numatytas Vyriausybės teisės aktų derinimo plane.

Elta

Teismo medicinos institute pradėjo veikti pusę milijono litų kainavęs DNR analizatorius, kuris leis daug greičiau ir tiksliau nustatyti žuvusių asmenų tapatybes ir atlikti tėvystės tyrimus. Ši DNR analizavimo sistema turėtų gerokai paspartinti baudžiamųjų bylų tyrimą, kuriose itin didelę reikšmę turi žmogaus tapatybės nustatymas. Iki šiol asmens tapatybės nustatymas užtrukdavo apie 4 valandas. Naujoji aparatūra tai padaro per pusvalandį. Be to, daug didesnis šio šiuolaikiško kompiuterizuoto aparato patikimumas.

BNS

Sporto nuotrupos iš Kauno

Kauno senamiestyje, iš Rotušės aikštės į Nemuno pusę nubėgančioj Muziejaus gatvėj, kaip ir dera, prisi-glaudė Maironio lietuvių literatūros ir Lietuvos sporto muziejai.

Šį kartą pasukime į sporto muziejų, kuriam vadovauja Arvydas Jakštas.

Muziejus gyvuoja jau vienuolika metų (atidarytas 1991 m. rugpjūčio 12 d.). Idėja turėti tokį muziejų buvo senokai puoselėjama – jau 1934 m. žurnale "Kūno kultūra ir sveikata" rašyta apie tokią būtinybę. Deja, dėl įvairių priežasčių tai nebuvo įgyvendinta daugelį metų.

Lietuvos sporto muziejus, Vytauto Didžiojo karo muziejaus padalinys, renka ir saugo kūno kultūros bei sporto istorijos eksponatus. Be to, muziejus kasmet rengia terminuotas parodas reikšmingiems sporto įvykiams pažymėti. Muziejuje vyksta mokslinės konferencijos, dažnokai renkasi sporto veteranai. Muziejus sėkmingai veikia tarp moksleivių, studentų, karių.

Lietuvos sporto muziejus pajėgė sukaupti daugiau kaip 6,000 eksponatų iš praeities ir dabarties, iš kurių lankytojams rodoma apie 800. Ekspozicijos rėmai žymiai padidės, kaip bus baigtas gretimo pastato (Muziejaus 9) atnaujinimas.

Daug eksponatų muziejui padovanojo sporto veteranai ir olimpiečiai. Prisidėjo ir išeivijos lietuviai, atsiuntę retenybų, pavyzdžiui, pirmųjų tarpvalstybinių futbolo rungtynių Lietuva-Estija estų į Kauną atvežtą sidabrinę taure (1923).

2002 m. sukako 80 metų, kai Lietuvoje žaidžiamas krepšinis. Ta proga muziejus išleido 24 psl. knygėlę, kur susipažįstam su muziejuje laikomais krepšinio eksponatais.

Muziejus turi Vito Gerulaičio (savo laiku ketvirtasis teniso žaidikas pasaulyje) raketę, sporto Lietuvoje pradininkų Stepono ir Elenos Garbačiauskų, gyvenusių Šveicarijoje, išsa-gotą archyvą. Kanadoje gyvenęs lengvaatletis Vladas Bakūnas dova-nojo Tautinės olimpiados 1938 m.

žymenų. Pabaltijo teniso pirmenybių nugalėtoja Veronika Ščiukauskaitė iš New Yorko taip pat atskubėjo su savo įnašu.

Muziejuje užtinkame Europos bokso pirmenybių laimėtojo Antano Sočiko diržą (Berlynas, 1955), krepšinininko Arvydo Sabonio sportinius marškinėlius iš olimpinų žaidynių Adelaidėje 1996 (su kitų Lietuvos rinktinės dalyvių autografais), dviratininko Gintauto Umario olimpinio laimėtojo diplomą (1988), lengva-atletės V. Bardauskienės startukus ir daug kitų įdomybių.

Muziejus turi 1959-1969 New Yorke leisto žurnalo "Sportas" komplektą.

Reikia dėkoti likimui, kad pagaliau turime sporto muziejų, kurį pavyzdin-gai su savo pagalbininkais tvarko Arvydas Jakštas.

* * *

Kauno Žaliakalnyje randame Sporto gatvę, prie kurios, be kita ko, slieja si teniso aikštynas su tribūnomis. Senais laikais ten buvo kukliai įsikūręs Kauno teniso klubas. Jis turėjo ir krepšinio komandą, kuri 1944 m. pavasarį laimėjo pirmąsias Dešimtuko žaidynes. Laimėtojai skirta dail. Juozo Zikaro skulptūra "Krepšinininkas" yra laikoma Lietuvos sporto muziejuje. KTK spalvas tąsyk gynė: Rimas Bagdonas, Leonas Baltrūnas, Stepas Butautas (trys B), Jonas Kučinskas... Šie žaidikai jau yra nukilę į Anapus. Butautas – vienintelis savo žemiškąją kelionę baigęs Kaune, o kiti buvo pabirę po užjūrius (Kanadą, Australiją, JAV).

Dabartiniame išdidintam teniso aikštyne teko stebėti besitreniruojantį lietuviškąjį baltojo sporto atžalyną. Kas žino, gal iš jų išaugs naujas Vitas Gerulaitis, nauja Veronika Ščiukauskaitė, kurie ir užsienyje garsins Lietuvos vardą?

2002 m. pavasarį aikštyne porą dienų žaidė duklė Laura iš New Yorko, kuri pasekė savo motinos ir senelės pėdomis – trys kartos Žaliakalnio teniso aikštelėse.

Kęstutis Čerkeliūnas

**LR ambasadoriaus
dr. VYTAUTO ANTANO DAMBRAVOS žodis
2002 liepos 30 d. Kauno Arkikatedroje,
prie poeto BERNARDO BRAZDŽIONIO karsto**

Prieš šešiasdešimt tris metus buvau pirmą kartą šioje Bazilikoje. Tėvelis, mamytė ir aš, suklupę prie Nukryžiuotojo, meldėm sveikatos labai sunkiai sergančiam jaunesniam mano broliukui Robertui. Viešpaties valia tas ką tik prasiskleidęs jauno ateitininko žiedas buvo paimtas į dangų puošti Aukščiausiojo sosto.

Šiandien esu čia prie Lietuvos poeto Bernardo karsto. Lenkiu galvą šiam Viešpaties ir tautos riteriui, lenkia jam galvą visa Lietuva.

Poetas Bernardas buvo taurios sąžinės asmenybė. Nežinodamas kompromiso savo kūrybiniame pašaukime, jis visu protu, visa širdimi ir visomis jėgomis dirbo, kūrė ir kovojo už Dievą ir Jo istorijon pašauktą lietuvių tautą.

Sunki dalia teko Brazdžionio Lietuvai. Didžiąją gyvenimo dalį jis vargo drauge su okupaciją kenčiančia tauta.

Poeto kūrybą drįsčiau apibūdinti psalmės žodžiais, kuriuos ašarų giesmėje plukdė Dievo paženklintieji kelionėje į Sibirą: "Dievas mūsų priegloba ir stiprybė, veikiausioji pagalba varguose. Todėl nebijome, kad ir žemė drebėtų, ir kalnai virstų į jūrų gilumas... Galybių Viešpats su mumis!"

Ši psalmė atspindi didelę poeto Bernardo religinės, o kartais tarsi apokaliptinių regėjimų poezijos dalį.

Nuolat ir nuolat jis pats šaukėsi ir mus šaukė prie Kristaus, nuolat jis mus klupdė prie Nukryžiuotojo, ragindamas patikėti Jam savo likimą. Kaip jis savo širdies ir savo rankų nesuteršė bedievišku okupanto purvu, lygiai taip pat iš savo sesių ir brolių reikalavo pasikliauti Viešpačiu ir vykdyti Jo valią tautos kryžiaus kelyje.

Poetas psalmėmis ir himnais kartojo žodžius, kuriais Lietuvos laukų Rūpintojėlis laisvėje, tremtyje, išeivijoje ir tėvynėje mus guodė širdį veriančiu savo tylėjimu.

Bernardas Brazdžionis nepraleido jokios progos raginti mus neužmiršti tėvynės. Išplėšus nepriklausomybę, poeto kūryboje išvyravo stipri patriotinė, rezistencinė tematika, kur yra aukštinamas Lietuvos dvasinis gyvybingumas:

Ir girdžiu galingam jo balse:

Lietuva – septynios aukso saulės!

Kam užges tėvynė širdyse,

Tuščias ir beprasmis šis pasaulis.

**Amb. dr. Vytautas A. Dambrava
kalba pamaldose Kauno katedroje**

Prieš trisdešimt metų Argentinoje, siųsdamas man savo "Poezijos pilantį", jis man įrašė trumpas, niekur nepaskelbtas eiles, primenančias ir mano lietuvišką pareigą:

Troškam visi mes, kurie

kvėpuojam,

Kad visam pasauli būtų "buenos aires"

Kad po Viešpaties dangum

aukštuoju

Amžinai žaliuotų laisvės gairės...

Vandenys tyri krantus kad plautų,

Nemunų ir Mississipių, ir La

Platų,

Kad savos tėvynės neužmirštum

skliauto,

Eidamas per šį pasaulį platų...

Mes esame įpratę liūdėti, atsisveikindami su žmogumi, kurį mylime. Skamba "Requiem", giedame "Viešpaties angelą", linkėdami amžino atilsio ir amžinosios šviesos. Tačiau, žinau, yra vienuolių, kurie mirties dieną paverčia džiaugsmo puota, nes jų brolis yra amžinoje Viešpaties malonėje.

Mieloji Ponia Aldona, brangus Brazdžionių šeimos atžalyne! Bernardas gyveno, jis mylėjo ir dirbo, jis kovojo ir jis laimėjo. Ko gi daugiau reikia?

Atsisveikinimas su poetu yra jo pergalės ir mūsų džiaugsmo šventė, tautos meilės puota. Todėl su tikru dvasios pakilimu visi giedokime "Te Deum".

"Tave, Dieve, garbiname, Tave, Viešpatie, išpažįstame..."

Garbiname, kad leidai poetui Bernardui Lietuvos jaunimo širdyse įžiebtį meilę Kūdikėliui Jėzui ir jo dangiškajai Motinai Marijai, kad juos išmokei mylėti tėvelius ir tėvynę, savo gamtą ir būti gerais Katalikų Bažnyčios vaikais.

Te Deum laudamus – kad leidai poetui Bernardui padėti Lietuvą atnaujinti Kristuje.

Šloviname Tave, kad per Bernardo eiles, jo sueiliuotas dainas Tu padėjai mūsų sesutėms ir broliams iškėsti Sibirą, kalėjimus, kankinimus. Tu, Viešpatie, poeto eilėmis guodei mūsų miško brolius, aukojančius gyvybę Lietuvos prisikėlimui. Tiesa, tada mielas poetas su skaudančia širdimi klausė:

Kam tie akmenys po kojų

Ir kam rožės su spygliais,

Kam žmogus iš čia į rojų,

Eina ašarų keliais?

Garbė Tau, Viešpatie, kad poeto Brazdžionio kūrybinis genijus tvirtino mummyse rezistencinę dvasią, o atkūrus (nukelta į 9 psl.)

(pradžia nr. 2)

O ir prie darbo koks baisus mušimas! Kaip dažnai darbo kolonos viršininkas pasakydavo kuriam nors: "Eik geriau pats per sargybos nustatytą ribą, kad tave nušautų, nes tu vis tiek stovyklon nesugrįši. Jei neisi, tai aš pats tave pribaisiu". Taip kalbėjo "Capo", kuris SS-ų tik mušti ir tebuvo pastatytas. Už tai jis gaudavo didesnį duonos kąsnį, už tai jam dirbti nereikėjo. Žmogui sąžiningam, žmogui su širdimi buvo beveik neįmanoma būti "Capu", bloko viršininku ar kambario seniūnu.

Tiesa, viena kita išimtis ir čia pasitaikydavo, bet tai buvo tik išimtys. Šiaip visi šie "ponai" buvo SS-ų padėjėjai, uolūs jų valios ir įsakymų vykdytojai... Jie mušdavo savo bendros nelaimės draugus kumštėmis, pagaliais, spardydavo kojomis... Daug kas neišlaikydavo ir eidavo per sargybų linijas, kur būdavo mieliai SS-o nušaukiamas, nes už tai "geras šaulys" dar gaudavo pagyrimą ir atostogų. Kiek kartų kuris nors iš sargybinių parodydavo alkanam kaliniui duonos ir sakydavo: "Aš negaliu tau pats paduoti, nes gali kas nors pamatyti, bet tu eik pats pasiimti", ir pasakęs tai, numesdavo tą duonos kąsnį. Išalkęs žmogus puldavo prie duonos trupinio, o sargybinis su šalta širdimi šaudavo į jį, kaip į perėjusį per "Postenkette" (sargybos liniją), atseit norintį pabėgti.

Tiesa, toks režimas ne vieniems kunigams buvo taikomas, bet ir kiekvienam stovykloje buvusiam. Skirtumas tik tas, kad ilgą laiką kunigai buvo į pačias bjauriausias komandas skiriami, o darbo priedo dažniausiai negaudavo. 1943 metų rudenį jau nebebuvo nė vienos komandos, kuri to darbo priedo nebegautų. Vadinas, mes irgi jį gaudavome. Bet vieną dieną, po vakarinio patikrinimo, lagerfiureris sukomandavo:

"Visi rusai ir lenkų blokas tepasilieka aikštėje".

Pasilikome. Laukėme... Jokių pagyrimų nei palengvinimų nesitikėjome. Neilgai terekėjo išstarmės belaukti. Pats legerfiureris Hofmanas atėjo ir, atsistojęs pasiliku-siųjų blokų priešakyje, prašeko:

"Pastebėta, kad rusai blogai dirba darbus ir nustatyta,

kad čia kalti kunigai, kaip kurstytojai. Ir iš vieno ir iš kitų atimamas sunkaus darbo priedas."

Skaudus sprendimas... Juk tas duonos gabalėlis ir dešros ar margarino trupinėlis buvo daug svarbesnis už pietų sriubą; tai buvo vienintelis atlyginimas už sunkų, kasdieninį darbą. Kas tą priedą gaudavo, dar galėjo šiaip taip laikytis, o kas jo negaudavo, tas būdavo pasmerkiamas baisiai bado mirčiai. Taip kunigai drauge su rusais daugiau kaip 2 mėnesius to vad. "Brotzeit" negaudavo. Tokia istorija įvyko du kartus Dachau konc. stovykloje. (Čia verta pastebėti, kad tik lenkams kunigams šis sunkus darbo priedas tebuvo atimtas, o kitų tautų kunigai jį gaudavo. Mes, lietuviai, gyvenome kartu su lenkais, todėl ir mums jis nebuvo duodamas).

Taigi, gyvenimas kunigams skirtuose barakuose dažnai buvo kartesnis už kituose barakuose buvusį. Melstis čia taip pat nieks neleido, o ir su persižegnojimu reikėjo būti labai atsargiam (apie religinį gyvenimą esu rašęs atskiru straipsneliu "Naujojo Gyvenimo" nr.)

Vieną 1942 metų šeštadienio vakarą skubėjau iš darbo į bloką, kad suskubčiau nusiskusti ir pirtin nubėgti. Įšokęs prausyklon, norėjau nusiplauti batus. Bet čia išvydau baisų vaizdą: bloko viršininkas su ketvirtojo kambario seniūnu mušė vieną kunigą. Nežinau, už kokius niekus jis čia buvo baudžiamas. Mačiau tik, kad jo paakiai buvo jau patinę ir pamėlynavę, o iš nosies bėgo kraujas... Vyresnysis su kambario seniūnu laikė jį už rankų ir, parsimėtę ant prausyklos grindų, laikė jo galvą įkišę į kojoms plauti baseino vandenį, kol iš vandens pradėjo kilti dūstančio žmogaus oro burbulai. Tada ištraukė galvą, leido bent kiek atsikvėpti, po to vėl nardino. Taip tą vargšą kankino, kol jis visai nusilpo. Vos pusgyvį paliko jį prausyklos pasieny tysoti. Vos girdimu balsu prašė vargšas kolegų: "Broliai, duokit man nuodėmių atleidimą, nes aš jau greit mirsiu"...

Tai buvo kasdieniai stovyklos gyvenimo vaizdai. Kiek kartų įsigėrę SS nakties metu prikeldavo iš miego nuo darbo nuvargusius žmones ir išvarydavo juos tik su bal-tiniais laukan, kur nepaisant purvo ar šalčio, liepdavo kristi ant žemės, vėl keltis ir vėl kristi. Negana to! Laipiojo po sugulusių kalinių nugaras ir apipildavo juos vandeniu. Žinoma, kad daugybė žmonių po tokių numerių mirdavo nuo persalimo, plaučių uždegimo ir kitokių ligų.

Dachau stovyklos lenkai kunigai (o su jais ir mes, lietuviai) turėjo savo "didžiąją savaitę". Tai buvo 1942 metais. Verbų šeštadienį, grįžę iš darbo, skubėjome į bloką. Bet čia mūsų niekas neįleido, o visus kunigus suvarė į 17-jo bloko kiemą, kur tuoj pat liepė visiems iki nuogumo išsirengti. Tada peržiūrėjo visų mūsų drabužius, kišenes, visus lopus iščiupinėjo, kojines iškratė. Dar daugiau: kiekvienas turėjo prieš lagerio vyresnįjį pasilenkti ir visus savo kūno užkampius parodyti. Keista! Supratome, kad pas mus kažko ieško, tik nežinom ko. Po tų ceremonijų leido eiti į baraką. O čia, Dievulėliau brangus, tikras jomarkas: spintos išverstos, viskas išmėtyta, miegamajam visų lovos sujauktos, šiaudiniai išdraikyti. Žodžiu,

didžiausia revoliucija. Dėl ko visa tai? Paaiškėjo, kad vieno kunigo akinių makštyje rado kelis dolerius. Manė, kad ir kiti laiko pinigus, todėl visus iškratė, išvertė spintas, sujaukė lovas. Tik pas vieną terado, o nubaudė visus: nuo Verbų sekmadienio iki antrosios Velykų dienos stovyklos aikštėje turėjome kasdien bausmės pratimus atlikinėti. Tuo metu oras buvo labai bjaurus, kasdien lijo, pūtė žvarbus vėjas. Komanduojuantieji "kapai" kas dvi valandas pasikeisdavo, o mes turėjome nuo ryto iki vakaro lakstyti po aikštę, šokinėti "varliuke", žygiuoti su daina. Pietų metu kasdien rasdavome visas spintas išraustas, lovas išardytas. Turėjome kuo greičiausiai viską sutvarkyti taip, kad nieks mažiausio priekaišto negalėtų padaryti. Pietums likdavo daugiausia 10-15 minučių. Reikėjo kuo greičiausiai skubėti, nes dar reikėjo dubenėlį švariai išplauti, išblizginti ir vėl aikštėn lėkti. Vakare vėl rasdavome viską sujauktą, vėl reikėjo viską sutvarkyti, vėl lovas gražiai pakloti ir tik tada tegaudavome vakarienę, po kurios galėdavome eiti gulti. Ir taip truko per ištisą Didžiąją Savaitę, Velykų pirmąją ir antrąją dieną. Daug kas iš nuovargio sukrisdavo aikštėje, negalėdavo bėgioti. Toks buvo mušamas ir spardomas. Susirgusių ligoninėn nepriimdavo. Kasdien po vieną mirė ten pat aikštėje; mirusieji būdavo už kojų nuvelkami į mirusiųjų kambarą. O kiek visokių negalavimų gavo tų dienų "mankštas" pergyvenusieji?

Iš tikrųjų tai buvo Didžioji Savaitė.

SS-ai turėjo visokių būdų savo aukoms kankinti. Blokfiureriai į blokus ateidavo kasdien po keliolika kartų, kuriems įėjus, kambario seniūnas surikdavo: "Achtung". Tada visi turėdavo šokti ant kojų ir stovėti ko ramiausiai. Dažnai tada SS-as sukomanduodavo: "Gulk! Kelk! Gulk! Kelk!" Ir reikdavo kristi ant žemės, kaip stulpui, kur papuolė. Griūdavome, tada viens ant kito, kad tik greičiau, kad tik daugiau prie žemės prisispautume, kad tik su SS batu kur nors negautume. Bet dažnai ir tokių dalykų per maža būdavo. Sukomanduodavo ir taip: "Ant stalų! Marš, marš!" "Ant spintų! Marš, marš!" Reikdavo tada kuo greičiausiai lipti ant stalų, kabinti ir rioglinti ant spintų, kur tik maža kambario žmonių dalis tegalėdavo išsitekti.

Mirusieji

Kun. ANTANAS LUBICKAS, MIC, 83 metų, mirė š. m. liepos 4 d. Avellaneda (Buenos Aires), Argentinoje. Visą vienuolinio gyvenimo laikotarpį darbavosi Argentinos lietuvių ir vietinių gyventojų sielovadoje.

Kun. STASYS GAIDELIS, SJ, Lietuvos jėzuitų provincijos narys, 88 metų amžiaus, mirė š. m. liepos 25 d. Melbourne, Australijoje. Kun. Gaidelis aptarnavo Australijos lietuvių ir latvių nuo 1951 metų.

Skubėjo vargšai žmonės, korėsi ant spintų, lyg beprotės beždžionės, o komanduojuantis dūko, lakstė aplink, plūdo, mušė ir plūsdamas juokėsi. Vargas buvo jaunam, dar sunkiau senesniui, o mušdavo visus lygiai.

Įvairūs "išmokėjimai" Dachau stovykloje

Kasdien kiekvienam kambariui eilė žmonių būdavo žiauriausiai ir iki kraujo mušami. Ko ne kasdien buvo kas noras perpilamas šaltu vandeniu ir pastatomas lauke, kur mirdavo sušalęs. Kaip dažnai bloko viršininkas nuvesdavo kurį nors ligoninėlį kaip beprotį, kurį į gyslas švirkšdavo benzino ar kitokių nuodų ir taip nužudydavo sau nepageidaujamą žmogų – belaisvį. Gintis nieks negalėjo. Ir pasiskusti niekam nebuvo galima. Jei kas pabandytų skustis, tai dar greičiau būtų užmuštas ar nukankintas. Tokia galia buvo duota darbo kolonų seniūnams. Oficialiomis bausmėmis tik pats lagerfiureris tegalėjo bausti.

(bus daugiau)

(atkelta iš 7 psl.)

LR ambasadoriaus

dr. VYTAUTO ANTANO DAMBRAVOS žodis
2002 liepos 30 d. Kauno Arkikatedroje,
prie poeto BERNARDO BRAZDŽIONIO karsto

Du bičiuliai - V. A. Dambra ir B. Brazdžionis - prieš keletą metų susitikę Kalifornijoje

Lietuvą, norėjai, kad jis ir šiandien padėtų išlaikyti amžinąsias vertybes Dievo ir Tėvynės meilės ženkle.

Te Deum laudamus – šloviname Tave, gailėstingasis Dieve, kad davei lietuvių tautai Bernardą Brazdžionį.

Išėjęs iš Tavęs, Viešpatie, jis skyrė gyvenimą Tau, savo šeimai, savo broliams ir sesėms Lietuvoje, tremty ir išeivijoje. Dabar jis grįžo šventon Marijos žemėn – pas Tave. Jo misija buvo atlikta, ir Tu leidai jam užmerkti akis.

*Tu ir pro naktį, ir pro mirtį, ir pro rudenį praeisi,
Ir pro kapus – ir pro kapus – ir pro kapus...*

Ir tavo žemė puošis vėl žiedais ir vaisiais

Ir tavo vardas amžinų vardu padangėj bus!

Ačiū Tau, Dieve, už Bernardą Brazdžionį. Aleliuja!

Posėdžiavo "PAGALBA LIETUVAI" direktorių taryba

Chicagoje, 89-ojo Lietuvos Vyčių suvažiavimo, vykusio rugpjūčio 2 d. Congress Plaza viešbutyje, metu buvo susirinkusi padalinio "Pagalba Lietuvai" direktorių taryba. Posėdžiui vadovavo direktorių tarybos pirm. ir Lietuvos Vyčių organizacijos padalinio steigėjas Robert S. Boris.

Susirinkimo metu buvo kalbama apie 2001-2002 m. veiklą. Per pastarąjį laikotarpį Lietuvą pasiekė vienas 40 pėdų ilgio medicininės siuntos talpintuvus, kurio vertė siekė arti 1,2 mln. dolerių. Talpintuvus buvo išsiųstas per *Catholic Medical Mission Board* (CMMB) organizaciją New Yorke. Per paskutiniuosius 12 metų Lietuvon buvo išsiųsta 90 talpintuvų. Jų vertė siekė arti 68 mln. dolerių. Už kiekvieną paaugotą dolerį "Pagalba Lietuvai" gali nusiųsti Lietuvon 194 dol. vertės vaistų siuntą.

Š. m. liepos 11-14 d. Lietuvoje, Caritas šelpiamose organizacijose apsilankiusi CMMB atstovė Jennifer Mullik pranešė, kad CMMB patenkinta "Pagalba Lietuvai" darbu ir ypač šio padalinio atstovo Balio Stankaus tarpininkavimu.

Š. m. sausio mėn. du pirmieji klierikai, kurie buvo remiami pagal klierikų išūnėjimo programą, buvo išventinti į kunigus. Tai kun. Algis Šimkus, kurį rėmė Adelė Bagdon, Livonia, MI, ir Olympia Zielinski, Danville, PA, bei kun. Tadeus Jasinski, kurio rėmėju buvo Lietuvos Vyčių garbės narys kun. Peter Shakalis, Plymouth, PA. Taip pat šiais metais du klierikai, Vaidas Vaisvilas, remiamas Benedikto Karkliaus, Cleveland, OH, ir Janus Andriuskevicius, remiamas Nellie Stodolski, Kearny, NJ, gavo diakono šventimus.

Posėdžio metu buvo pranešta, kad 2001-2002 m. 15 aukotojų už metinę stipendiją Šv. Juozapo gimnazijoje, Vilniuje, studijuojantiems klierikams paaugojo po 2 tūkst. dol. Šiuo metu joje studijuoja 75 klierikai, o likusiems 60 klierikų taip pat reikalinga finansinė parama. Kun. Gintaras Grušas, naujasis Šv. Juozapo seminarijos

rektorius, pranešė, kad Vilniaus seminarijos choras įrašė naują kompaktinį diską "Tu gimei iš Mergelės". Jame galima išgirsti iš graikų į lietuvių kalbą išverstą VII amž. Byzantine giesmę "Akatist of the Annunciation of the Blessed Virgin Mary" bei kitas nuostabias giesmes. Kompaktinio disko kaina 15 dol., o pelnas skiriamas Vilniaus seminarijai paremti.

Per paskutiniuosius metus mažėjant talpintuvų siuntoms ir nežinant, ar ateityje bus gaunama daugiau vaistų siuntų, "Pagalba Lietuvai" nusprendė remti Caritas programą – Gailestingosios Motinos Teresės nakvynės ir globos namus bei kardinolo Audrio Juozo Bačkio amatų mokyklos įsteigimą.

2001 m. Gailestingosios Motinos Teresės nakvynės ir globos namuose apsilankė virš 18,000 žmonių, kiekvieną naktį nakvojo po 50 žmonių, o 25-50 per dieną buvo slaugomi. Ši programa yra svarbi, naudinga ir ypač reikalinga.

Susirinkimo metu buvo pranešta, kad nuo 1990 metų, kai buvo įsteigtas "Pagalba Lietuvai" padalinys, iki 2002 metų kovo 4 dienos, rėmėjų dosnumo dėka buvo surinkta 1,000,833 JAV dol., padėkota dosniams ir nuolatiniams rėmėjams, valdybos pirmininkei Reginai Juškaitė-Švobienėi bei valdybos nariams už jų darbą ir pastangas.

Buvo gautas kun. Arvydo Ramono, Klaipėdos universiteto Religijos studijų katedros vadovo, prašymas pagelbėti įkurti teologinę biblioteką. Reikalinga religinė literatūra, teologinė medžiaga, knygos bei žurnalai studentams. Šis prašymas buvo išspausdintas "Drauge" bei paskelbtas per "Amerikos lietuvių balso" programą Detroite. Džiugu pranešti, kad geraširdžių dosnumu šiam projektui surinkta 4,100 dol., o prelatas R. George Šarauskas paaugojo du kompiuterius. Būtų pravartu bibliotekai gauti ir mažą kopijavimo aparatūrą.

Direktorių tarybos narė Maryte Abbott baigia ruošti "Pagalba Lie-

tuvai" website. Padalinys "Pagalba Lietuvai" dabar remia keturias humanitarines programas: vaistų persiuntimo išlaidų padengimą (medicininis fondas), Šv. Juozapo seminarijos fondą, Caritas projektą – Gailestingos Motinos Teresės nakvynės ir globos namus ir Vilniaus amatų mokyklos įrangos finansavimą. Rėmėjai gali pasirinktinai remti jiems patinkančią projektą.

2002-2003 m. "Pagalba Lietuvai" direktorių tarybą sudaro: vadovas Robert S. Boris, vadovo asistentė Regina Juškaitė-Švobienė, valdybos dvasios vadas prel. dr. kun. Juozas Anderlonis, LV Centro valdybos pirmininkas Robert A. Martins, Jr., ir nariai: M. Abbott, A. Alexander, A. T. Baronas, L. Kapochus, F. Petrauskas ir M. Shea.

2002-2003 m. "Pagalba Lietuvai" valdybą sudaro: dvasios vadas kun. J. W. Stanievich, pirm. R. Juškaitė-Švobienė, pirm. emeritus R. S. Boris, vicepirm. M. Shea, vicepirm. teisiniais reikalais S. Kuprys, sekretorė/iždininkė T. Stasiulaitis Shea, korespondencijos sekretorius W. Zager, patikėtiniai V. Bulotienė ir S. Horta, ir tvarkdarys P. Zyren.

Posėdis baigtas malda. Kitas direktorių tarybos posėdis įvyks 2003 m., Brocton, Massachusetts.

Regina Juškaitė-Švobienė

A. Balbieriaus nuotr.

Lietuvių Fondas dalina milijonus

Šiomet, jau treči metai iš eilės, Lietuvių Fondo Taryba leido Skirstymo komisijai paskirstyti vieną milijoną dolerių įvairiems lietuviškiems reikalams.

Š. m. liepos 18 d. įvyko spaudos konferencija, kurios metu žiniasklaidos atstovams buvo pranešta apie pinigų paskyrimo sumas bei tikslus. Spaudos konferenciją pradėjo fondo valdybos pirm. Povilas Kilius, pabrėždamas, kad jau penkti metai, kai lietuvių išlaikymo reikalams

skiriama po milijoną dolerių. Lietuvių Fondo Tarybos pirmininkas dr. Antanas Razma dėkojo Skirstymo komisijai už atsakingą darbą skirstant pinigus. Lietuvos Fondo Skirstymo komisiją šiais metais sudarė: pirm. K. Ječius, A. Ostis, R. Žemaitienė, dr. O. Daugirdienė, A. Vitkus ir dr. V. Bieliauskas. Stipendijų pakomisiją sudarė: pirm. K. Ječius, S. Balzekienė, konsulas V. Kleiza, T. Kulbis, J. Polikaitis ir prof. A. Tamulis. Visuose posėdžiuose be balsavimo tei-

sės dalyvavo LF Tarybos pirm. dr. A. Razma ir LF Valdybos pirm. P. Kilius, protokolavo LF Tarybos sekretorė A. Razmienė.

Viso įvairių projektų paramai, buvo gauti 267 prašymai ir 187 prašymai stipendijoms. Prašymų bendra suma siekė 7 milijonus dolerių. Šiais metais komisija galėjo paskirti 1,048.551.00 dol. Paskirstyta 992,537.00 dol., o rudenio skirstymui palikta 57,814.00 dol. Kai kurie prašymai nebuvo patenkinti, nes neatitiko LFT nustatytoms taisyklėms, trūko informacijos. Šiuo metu yra keičiamos LF prašymų formos, kurias galima bus rasti ir internete. Kitais metais senos formos nebus priimanamos.

Skirstymo komisija patenkino 106 prašymus stipendijoms gauti 121,550.00 dol. sumoje. Studentams Lietuvoje paskirta 46,789.00 dol., švietimui – 348,229.00 dol., kultūriniais reikalams – 154,000.00 dol., visuomeniniams reikalams – 454,308.00 dol.

Spaudos konferenciją baigė LF pradininkas dr. A. Razma, kviesdamas visus veikti, kad LF turtas pasiektų 20 milijonų.

Dėkojame Lietuvos Fondo kūrėjams ir džiaugiamės jo ugdytojų darbais, kurie pajėgę sutelkti ir vis dar telkia milijonus mums, lietuviams.

Birutė Jasaitienė

Lietuvių Fondo spaudos konferencijos, įvykusios š. m. liepos 18 d., dalyviai (iš k.): sėdi - A. Razmienė, B. Jasaitienė, A. Šmulskštienė, K. Vaitkutė; stovi - A. Reneckis, E. Šulaitis, S. Balzekienė, Valdybos pirm. P. Kilius, Pelnų Skirstymo komisijos pirm. K. Ječius, B. Juodelis, R. Stephens-Žemaitienė, A. Vitkus, V. Radžius ir Tarybos pirm. dr. A. Razma

Kitoks piknikas

Randolf, NJ

Jau kelinti metai kaip *Lithuanian American Club of Northern New Jersey* organizuoja metinį pikniką. Šiais metais jis įvyko liepos 21 d. Hedden Park, Randolph, NJ.

Pikniką atidarė klubo pirmininkė Aldona Pintsch, pakviesdama visus paviešėti gražioje gamtoje ir pasivaishinti skanumynais. Įsivaizduokite pikniką be "hot dogs" ir "hamburger". Kaip įprasta sakyti "stalas lūžo" nuo suneštų įvairiausių namuose gamintų valgių. Vyrų ir moterų konkuravo savo kulinariniais sugebėjimais.

Visko buvo, tik "gulbės pieno" trūko, pasakytų mano mama.

Vietovę puošė trispalvės vėliavėlės, gėlės ir didžiulis gražus Lietuvos žemėlapis. Jei kilo ginčas, iš kur esi kilęs – prie žemėlapių išsiaiškinti... Buvo progos, išbandyti savo laimę nuperkant rankos ilgumo bilietus. Laimėjusieji džiaugėsi pasirinktom dovanom, o nelaimėję lauksime kitų metų pikniko.

Pikniko dalyviai – trijų generacijų iš Lietuvos imigrantai ir jų vaikai. Visus mus jungė viena Lietuva mylinti širdis. Būrelis geltonplaukių, mėlynakių mažylių, nuolat skubančių prie mažyčio ūpeliūkščio "žuvaui" riešutėmis, džugino senolius.

Lietuva nebuvo pamiršta ir šioje

jaukioje aplinkoje. Aštuonioms vidurinėms mokykloms buvo padovanota šįmet išleista kun. dr. Antano Paškaus psichologinė knyga "Žvilgsnis į pasaulėžiūrą aplinką, šventovę, save". Šis klubas jau antri metai įdukrina po vieną mokyklą Lietuvoje.

Ramios lietuviškos muzikos garsuose šnekučiavimai nesibaigė. O pasimatyti, pasišnekėti, pasiguodžiant vargais ir bėdomis buvo tikrai gera.

Dėkojame klubo pirmininkei p. Aldonai Pintsch ir Suzan Savako už jaukios nuotaikos sudarymą pikniko metu ir didelį jų vargą jį paruošiant. Tikimės, kad kitais metais vėl susitikime prie šito sraunaus upelio ir kartu su mažyiais riešutėmis "pažuvausime".

Pikniko dalyvis

Silver Bell Baking Co.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai,
šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai.*Dalia Radžiūnas,*

43-04 Junction Blvd.,

Corona, Queens, NY 11368.

Tel.: (718) 779-5156

SHALINS**FUNERAL HOME, Inc.**

84-02 Jamaica Ave.,

Woodhaven, NY 11421

*Suteikia garbingas laidotuves**Koplyčios parūpinamos**visose miesto dalyse**Kreipkitės:***(718) 296 - 2244***Kviečiame paremti TAUTOS FONDA**savo darbu ir aukomis.**Remdami TAUTOS FONDA remiate Lietuvos švietimą
ir demokratijos įtvirtinimą Lietuvoje.***TAUTOS FONDAS****LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.***Aukus siusti:*

351 Highland Blvd. tel/fax: (718)277-0682

Brooklyn, NY 11207-1910 el.paštas:TAUTFD@aol.com

Atlantic Express corp.**800-774-SEND 1-888-205-8851****Garantuotas, greitas ir saugus siuntinių
pristatymas nuo DURŲ iki DURŲ***Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų***I LIETUVĄ, LATVIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ****PICK UP SCHEDULE FOR SEPTEMBER AND OCTOBER**

Sept. 10	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
Sept. 12	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
Sept. 14	Brooklyn, NY	12-1 pm
Sept. 15	Philadelphia, PA	1-2 pm
	(at St. Andrew Lithuanian Church 1913 Wallace St.)	
	Baltimore, MD	4-5 pm
Sept. 17	Putnam, CT	1-3 pm
Sept. 24	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
Sept. 26	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
Sept. 28	Brooklyn, NY	12-1 pm
Oct. 8	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
Oct. 10	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
Oct. 12	Brooklyn, NY	12-1 pm
Oct. 13	Philadelphia, PA	1-2 pm
	(at St. Andrew Lithuanian Church 1913 Wallace St.)	
	Baltimore, MD	4-5 pm
Oct. 15	Putnam, CT	1-3 pm
Oct. 22	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
Oct. 24	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
Oct. 26	Brooklyn, NY	12-1 pm

**For more information please call
1-888-205-8851/1 or 1-888-615-2148****“Žaliųjų kortelių” savininkų dėmesiui!**

Šių metų liepos 18 d. JAV Teisingumo departamentas (*US Department of Justice*) pranešė, kad pradės vykdyti 50 metų senumo įstatymą INA 265(a), pagal kurį visi Amerikos legalūs gyventojai, kurie turi “Žalias korteles”, pasikeitus adresui, INS įstaigai per 10 dienų turi pranešti naują adresą. Nepranešus adreso pasikeitimo, galima deportacija.

Formą tam reikalui galima gauti paskambinus telefonu: (800) 870-3673 arba galima rasti kompiuteryje. Formos numeris yra AR-11.

Patariama, kad užpildžius formą, ji būtų siunčiama registruotu paštu,

taip pat reikia pasidaryti formos kopiją ir kartu su gautu atgal pašto pranešimu, kad INS formą gavo, laikyti kaip įrodymą, kad asmuo pakeitė adresą pagal įstatymo reikalavimą.

Asmenys, kurie yra išsiuntę dokumentus JAV pilietybei gauti (užpildę formą N-400), apie savo gyvenamosios vietos pakeitimą INS gali pranešti telefonu: (800) 375-5283.

JAV LB Socialinių reikalų raštinė “Seklyčioje” (2711 W. 71st Str., Chicago, IL, 60629); tel.: (773) 476-2655) turi adreso pakeitimo formą.

Birutė Jasaitienė**A. Balbieriaus nuotr.**

Skaitytojai rašo apie "Darbininką"

Laiškas redakcijai

Miela buvo skaityti apie Rytinio pakraščio LB sporto turnyrą Philadelphiaje, kurį parašė ten žaidusi ir laimėjusi stalo tenisą Sigita Šimkuvienė (D, 6 nr.). Atrodo, kad naujai iš Lietuvos atvykusieji (trečiabangininkai) po truputį perima sportinę veiklą aikštėse ir spaudoj – sėkmės!

Tik viena smulkmena krito į akis – aprašydama stalo teniso varžybas, autorė pirmiausia išvardijo tris moteris laimėtojas, o tik pakui sekė trys vyrai. Iki šiol esame pratę (ir tarptautinėj spaudoj) pirmiausia skaityti vyrų pasekmes (lengvojoj atletikoj, tenise, stalo tenise ir t.t.). Be to, reiktų išbristi iš sovietinio palikimo ir neapglėbti sporto klubų pavadinimų kabutėmis – Vakaruose jų ten nededama.

Antanas Bagdžiūnas, Hillcrest, NY

Dėkojame sporto veteranui A. Bagdžiūnui už nurodymus, kaip aprašyti įvykius sporto pasaulyje. Ateityje bandysime išlyginti tuos netikslumus, kurių nepastebėjome iki šiol. Drauge su Jumis didžiuojamės Sigitos Šimkuvienės bendradarbiavimu ir dėkojame jai. Laukiame iš jos daugiau korespondencijų.

Redakcija

...Ačiū už naująjį "Darbininką", kurio forma ir turinys esu patenkinta. Linkius Jums sėkmės ir geros sveikatos. Paramai – 40 dol.

Rūta Hoff (Kiaušaitė), Windsor Locks, CT.

...Siunčiame 60 dol., kad ir toliau galėtumėme džiaugtis mūsų naujuoju "Darbininku".

Vida ir Vytautas Klemaitis, Newark, DE.

...Liepos mėn. "Darbininko" nr. 5 Povilo Žumbakio straipsnis "Ar laikas gydyti kraštą nuo vėžio" tikrai patikė į dabartinės Lietuvos padėtį... Įdedu 20 dol. tolimesniai "Darbininko" klestėjimui.

Joseph J. Blazys, Holliston, MA

...nors gailiuosi, kad senasis "Darbininkas" neišleidžiamas – jį prenumeravau dar iš Bostono laikų – vistiek noriu nors tą mėnesinį gauti... Įdedu 25 dol. čekį, gal tai pratęs naujojo "Darbininko" prenumeratą metams? Linkiu jums sėkmės.

Arvydas Šimonis, West Chrester, PA.

Tikrai pratęs. Bet kokia auka pratęs Jūsų prenumeratą 2002 metams – Administr.

...Siunčiu gerbiama pranciškonams prenumeratą ir auką už 2002 metus – 60 dol. Daug sėkmės ateity!

K. M. Krinickas, Maspeth, NY.

Skiriu 25 dol. paremti mūsų mielą "Darbininką". Esu labai dėkingas ir linkiu sėkmės.

Vyt. Stašaitis, Newington, CT.

...Vėl džiaugiamės gaudami "Darbininką"! Paramai 75 dol. čekis.

B. ir J. Zdanai, Centerville, MA.

...We are renewing our "Darbininkas" subscription. Please use our donation of 50 dol. wherever it is needed the most.

Juzė ir Juozas Zukas, Port Washington, NY.

...Tikiuosi, kad laikraštis vėl lankys savo skaitytojus... Siunčiu 40 dol. paramai.

Joseph Grinius, Wethersfield, CT.

ADMINISTRACIJA PRANEŠA:

Čia skelbiame pavardes tų skaitytojų, kurie aukojo 2002 m. "Darbininko" prenumeratą, bet neatsiuntė laiško:

Po 200 dol.: Leonard Kapochus, Milmay, NJ.

Po 100 dol.: Ant. Pockevičius, Worcester, MA; dr. Jura Shukis, Flushing, NY.

Po 50 dol.: Albina Mockus, Newington, CT; Ray Zujus, Uncasville, CT; Jonas Mikalauskas, Seminole, FL; Antanina Klimkaitis, Chicago, IL; Helena Bagdonas, Oak Lawn, IL; Vita Hodges, Plymouth, MA; J. Bačanskas, Mashpee, MA; St. Stončius, Nashua, NH; V. Budnikas, Elizabeth, NJ; Sofija Klimas, Little Falls, NJ; K. Norvila, Brooklyn, NY; Stasė Marcinkevičius, Queensbury, NY; Sofija Skobeika, Richmond Hill, NY; Eugene Ziurys, Haverford, PA.

Po 45 dol.: Stefa Vitenas, Cromwell, CT.

Po 40 dol.: Alg. Gureckas, Germantown, MD; Ramutė Vounasis, Bay Ridge, NY; Birutė Ashebergas, Elmhurst, NY; Jadvyga Matulaitis, Hillcrest, NY; Agatha La Verne, NY City, NY; A. Liutkus, Euclid, OH.

Po 30 dol.: A. Kontvis, Westminster, CA; Birutė Blazevičius, Milford, DE; Ona Lanys, Ormond Beach, FL; St. Džiugas, Oak Lawn, IL; K. Pundzevičius, Barnsville, PA.

Po 25 dol.: K. Keblys, Baton Rouge, LA; Kristina Karvelis, Northville, MI; H. Čepas, Milford, MA; Vanda Petravičienė, No. Plainfield, NJ; Jura Viesulas, Hatboro, PA.

Po 20 dol.: Vincent Alones, Floral Park, NY.

Po 15 dol.: Regina Talluto (už 5 mėnesius), Fern Park, FL; Anna Bacevičius, Newton, MA (bus daugiau).

Už visas aukas nuoširdžiai dėkojame.

Šie metai jau eina į pabaigą. Raginame skaitytojus paremti laikraštį, prisijunčiant bet kokio dydžio auką už 2002 metus.

"Darbininko" administracija

Vasara New Yorke šiemet buvo labai karšta. Apie 30 dienų temperatūra siekė virš 90 laipsnių F. Pereitą vasarą tokių dienų buvo tik 10. Rekordinė vasara su 39 karštomis dienomis buvo 1938 metais.

Viešpaties Atsimainymo parapijos žinios

Išpažintys yra klausomos kiekvieną šeštadienį nuo 4 val. popiet iki 4:45 val. popiet. Išpažintį galima atlikti lietuvių arba anglų kalbomis.

Lietuviškos mišios yra aukojamos kiekvieną sekmadienį 11:30 val. ryto.

Lietuvos Vyčių 110 kuopos sekantis susirinkimas, po vasaros pertraukos įvyks rugsėjo 29 d., tuojau po 11:30 lietuviškų mišių. Nariai mažėja, todėl naujai atvykusieji yra kviečiami įsijungti į šią kuopą. Vyčių tikslas yra "Veikti Dievui ir Tėvynei".

Golden Age organizacijos pirmasis susirinkimas po vasaros įvyko rugsėjo 4 d.

Kraujo vaju buvo prarastas rugsėjo 9 d., kurį tvarkė Knights of Columbus nariai.

Šv. Vardo – Holy Name draugijos nariai rugsėjo 8 d. dalyvavo 10 val. mišiose ir turėjo susirinkimą parapijos salėje.

Maironio lituanistinė mokykla pradeda mokslą rugsėjo 14 d., 10 val. ryto dabartiniame CCD pastate.

Rugsėjo 22 d. 12 val. vidurdienį mišios bus aukojamos lietuvių ir anglų kalbomis parapijos persikėlimo į šią vietovę 40-ties metų sukakties proga. Taip pat bus pašventintas naujai pastatytas įvažiavimas paliegiams, kurie naudoja kėdes su ratukais. Po iškilnių seks priėmimas parapijos salėje.

Vysk. P. A. Baltakio, OFM, kalendorius

Rugsėjo 21-22 d. – JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos trečioji sesija Washington, DC.

Spalio 13 d. – LKR Šalpos metiniai posėdžiai, Putnam, CT.

Spalio 14-18 d. – Lietuvių kunigų seimas ir metinės rekolekcijos, Putnam, CT.

Spalio 27 d. – Lietuvių Šv. Jurgio parapijos 100 metų jubiliejus, Philadelphia, PA.

Lapkričio 9-10 d. – Kanados LB 50-ties metų sukaktis, Toronto, ONT.

Lapkričio 10-15 d. – JAV vyskupų konferencijos posėdžiai, Washington, DC.

Gruodžio 7 d. – Stamford, CT, vysk. B. Loston 25 metų vyskupystės sukaktis.

Gruodžio 15 d. – dijak. Petro Šarkos, OFM, kunigystės šventimai Toronto, ONT.

Ateitininkų sendraugių poilsio savaitė rugsėjo 10-17 d. Kennebunkporte, ME, praėjo sėkmingai. Dalyvavo apie 40 asmenų. Buvo surengti net trys koncertai ir kelios paskaitos. Platesnis aprašymas tilps "Darbininko" spalio mėn. numeryje.

Izabelė Avižienytė-Kumpikienė, gyv. Hollis Hills, NY, mirė š. m. rugsėjo 26 d., sulaukusi 95 metų amžiaus. Buvo pašarvota L. F. Kearns laidojimo namuose, Rego Park NY. Atsisveikinimas įvyko rugsėjo 27 d. Rugsj. 28 d., po mišių Atsimainymo parap. bažnyčioje, kūnas sudegintas Fresh Pond krematoriume. Palaikai bus parvežti į Lietuvą ir palaidoti šalia jos anksčiau mirusio vyro Juliaus Kumpiko Petrašiūnų kapinėse. Nuliūdime liko dukterė dr. Giedrė Kumpikaitė ir kiti artimieji.

Laidotuvių mišios už Viktoriją Galiniene buvo aukotos Atsimainymo parap. bažnyčioje rugsėjo 28 d. 9:30 val. ryto. Tą pačią dieną palaidota St. John's kapinėse. Nuliūdime liko dukterys: Irena Kump, Lucretia Mark ir Dalia Vaitkevičienė su šeimomis.

LR prezidento Valdo Adamkaus susitikimas su New Yorko lietuviais turėjo būti atšauktas, nes prezidento darbotvarkė rugsėjo 11-12 d. buvo perpildyta oficialiais susitikimais, - pranešė gen. konsulas dr. Rimantas Morkvėnas.

Charles Senken, gyv. Woodhaven, NY, mirė š. m. rugsėjo 9 d. Northshore ligoninėje, Rego Park, NY. Ilgesnį laiką sirgo parkinsonizmu, bet žmonos Josephinos ir dukterų Kristinos ir Reginos buvo globojamas ir slaugomas savo namuose. Buvo gimęs Brooklyne, NY, ir nuo pat jaunystės priklausė Apreiškimo parapijai, giedojo parapijos chore. Buvo ilgametis "Darbininko" skaitytojas ir dosnus rėmėjas. Buvo pašarvotas Fox laidojimo namuose Forest Hills, NY. Atsisveikinimas įvyko rugsėjo 12 d., o rugsėjo 13 d., po mišių Apreiškimo parap. bažnyčioje, palaidotas St. John's kapinėse, Middle Village, NY, šalia prieš daugelį metų mirusio sūnelio Charles. Nuliūdime liko žmona Josephina, dukterys Regina ir Kristina su šeimomis, anūkė Gabriela, broliai Vito ir Edward, sesuo Vanda su šeima ir kiti artimieji.

Jonas Alyta, gyv. Elmhurst, NY, mirė š. m. rugsėjo 5 d., sulaukęs 91 metų amžiaus. Buvo pašarvotas Shalins laidojimo namuose. Privatus atsisveikinimas įvyko rugsėjo 6 d. Kūnas sudegintas rugsėjo 7 d. Fresh Pond krematoriume. Nuliūdime liko dukterė Daiva Kezienė su vyru Romu, penki anūkai su šeimomis ir septyni proanūkiai.

Algis Reventas, 74 metų, buvęs newyorkietis, vėliau su šeima gyvenęs Houston, TX, rugsėjo 13 d. buvo rastas negyvas savo namuose. Velionis buvo chemikas, turėjo B.S. iš Brooklyn kolegijos. Nuliūdime liko žmona Agnė, sūnūs Tomas ir Juozas, broliai Rimas ir Jonas su šeimomis ir kiti artimieji. Kūnas buvo sudegintas, numatyta palaikus pervežti į New Yorką ir čia palaidoti.

Šis "Darbininko" Nr. 7 išsiunčiamas rugsėjo 10 d. Sekantis - Nr. 8 numatytas išsiųsti spalio 10 d.

DARBININKAS

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Redaguoja ir rankraščius savo nuožiūra taiso
REDAKCIJINĖ KOMISIJA.

Monthly Newsletter
Published by Franciscan Fathers
Editorial & Business Office
tel.: 718-827-1351
fax: 718-827-2046
e-mail: darbininkas@hotmail.com

Mirė prelatas ANTANAS RUBŠYS

(atkelta iš 3 psl.)

ipareigotas ir Lietuvos išeivijos vyskupo Pauliaus A. Baltakio, OFM, raginamas, išvertė Senąjį testamentą iš hebrajų, aramėjų ir graikų kalbų į lietuvių kalbą. Lietuvos išeivijos aukomis ir prel. V. Balčiūno pastangomis vertimas pirmiausia buvo išleistas JAV keturiais tomiais (1992-93) "Krikščionis gyvenime" leidykloje. Vėliau tekstas buvo tobulinamas, apipavidalintas Teresės ir Jono Bogutų firmos (JAV).

1998 m. prelatas Antanas Rubšys Lietuvoje šventė auksinę kunigystės sukaktį ir amžiaus 75-metį. Tada lyg kokios dovanos susilaukė didžiojo savo darbo – Senojo testamento išleidimo bei pripažinimo Lietuvoje. 1994 m. Jonas Paulius II suteikė jam Popiežiaus rūmų prelato titulą. 1995 m. Lietuvoje buvo apdovanotas Lietuvos Valstybine premija už Šv. Rašto vertimą.

Kiekvienais metais sugrįždavo į Lietuvą dėti kunigų seminarijose ir universitetuose. Ir šiemet rengėsi rugsėjo mėn. vėl ten vykti. Tačiau rugpjūčio 18 d., savo gyvenvietės Manhattan kolegijos koplyčioje aukodamas mišias, sukrito ir neteko sąmonės. Buvo nuvežtas į Montefiore ligoninę Bronx, NY, kur buvo nustatytas insultas. Rugpjūčio 19 d. padaryta galvos kiaušo operacija. Sąmonės neatgavo. Mirė ligoninėje rugpj. 27 d. 6:30 val. ryto. Laidotuvių mišios aukotos rugpj. 30 d. 10 val. ryto Christian Brothers koplyčioje, Manhattan kolegijoje, Bronx, NY. Koncelebravo vyks. P. A. Baltakis, OFM, Tėv. Pr. Giedgaudas, OFM, ir 5 vietiniai kunigai. Palaikai bus palaidoti gimtojoje Laukuvoje.

AUKOS KRETINGOS PRANCIŠKONŲ "Rūpestėlių" valgyklai:

Kun. Vytas Memėnas, Oakbrook Terrace, IL, pats dosniausias aukotojas Kretingos labdaros valgyklai, šią vasarą ir vėl prisiuntė 1,000 dol. savo čekį. Jis ne tik aukoja savo pinigus, bet sakydamas pamokslus bažnyčiose, surenka nemažai aukų, ir jas prisiunčia valgyklai ir našlaitynams.

Algirdas Zenkus, Webster, MA, aukėjo 25 dol.

Vita Simonaitis, Richmond Hill, NY, aukėjo 25d. dol.

Regina Jonusas, Calverton, NY, aukėjo 30 dol.

A. a. Broniaus Garunkščio atminimui Kretingos labdaros valgyklai **Birutė Trinkla**, La Grange Park, IL, aukėjo 25 dol.

Lietuvių rašytojų Draugijos (Oak Lawn, IL), sekr. Stasys Džiugas praneša, kad draugija rūpinasi a.a. rašytojo **Jurgio Jankaus** knygos "Pušis" išleidimu. Jau yra gauta aukų tos knygos išleidimą paremti.

Teresė ir Algimantas Landsbergiai, Upper Marlboro, MD, atsiuntė 35 dol. auką. Jie rašo, kad kol Jonas Jankus gyveno pas sūnų Virginijos valstijoje, rašytojas Jankus, kiek jo sveikata leido, dažnai lankydavosi lietuviškuose kultūriniuose renginiuose, buvo LB narys Washington, DC. Penkias savaites prieš Jankaus mirtį, Landsbergiai, drauge su viešnia iš Lietuvos – Maironio literatūros muziejaus Kaune muziejininke Virginija Paplauskiene ir jos vyru Antanu, turėjo progos aplankyti rašytoją J. Jankų ir pamatyti, kaip jis pusiau gulščias baigė rašyti savo knygą "Pušį". V. Paplauskiene tuo pat metu įrašė pasikalbėjimą su juo. T. ir A. Landsbergiai buvo paskutiniai lietuviai, aplankę rašytoją Jurgį Jankų.

Joana M. Vaičiulaitienė, Bethesda, MD, atsiuntė 100 dol. auką, su tokiu prierašu: "Šiuo prisidedu prie mano bičiulio a.a. Jurgio Jankaus knygos "Pušis" išleidimo".

Aukas galima siųsti: Lithuanian Writers' Association vardu, c/o Stasys Džiugas, 5729 Edge Lake Dr., Oak Lawn, IL 60453-4509.

Mylimam vyrui, tėvui ir seneliui

A.†A.

CHARLES SENKEN

mirus, jo žmoną **JOSEPHINĄ**, LK Religinės Šalpos tarnautoją, dukteris **KRISTINĄ** ir **REGINĄ** su šeimomis, anūkė **GABRIELĄ** ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučia

"DARBININKO" REDAKCIJA

A.†A.

VALERIJA NEMICKIENEI

mirus, jos vyrą **Dr. BRONIŲ NEMICKĄ**, sūnus: **BRONIŲ**, **KĘSTUTĮ** ir **JURGĮ** su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame.

Jonas ir Elena ŽUKAI

Knygos - geriausia dovana

"Darbininko" administracija skelbia knygų išpardavimą, kuris tęsis visus 2002-uosius metus. Knygos yra išpraduodamos labai žemomis kainomis. Prašome visų skaitytojų pasinaudoti tuo išpardavimu, jei ne dabar, tai ateityje.

Lietuvių-anglų kalbų žodynas. B. Piesarskas, B. Svecevičius. 512 psl., kietais viršeliais. Turi apie 27,000 žodžių. Kaina 15 dol. ir 1 dol. persiuntimui. Dabar nupiginta kaina - 10 dol. su persiuntimu.

Anglų-lietuvių kalbų žodynas. V. Baravykas. 590 psl., kietais viršeliais. Turi apie 30,000 žodžių. Kaina 15 dol. ir 1 dol. persiuntimui. Dabar nupiginta kaina - 10 dol. su persiuntimu.

Lithuanian Cookery. Autorė Izabelė Sinkevičiūtė. 1993 m. išleista

5-ji laida šios populiariausios lietuviškų valgių virimo knygos anglų kalba. Nupiginta kaina - 15 dol. su persiuntimu.

Knygos gaunamos rašant:
Darbininkas-Administr.
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207
arba skambinant administracijai
tel.: 718-827-1351.

Laukiame Jūsų,
mieli skaitytojai, nuomonių,
patarimų ir pasiūlymų
naujam "Darbininkui":
tel.: 718-827-1351
fax: 718-827-2046
e-mail:
darbininkas@hotmail.com

NAUL...
**KUN. DR. A. PAŠKAUS
KNYGA**

Šiais metais pasirodė nauja kun. Dr. Antano Paškaus knyga:

"Žvilgsnis į pasaulėžiūrinę aplinką, šventovę, save".

Tarp kitų dalykų knygoje analizuojama asmens savivertė, jos iškraipos bei psichologiniai jų ištaišymo būdai. Knyga turi 294 psl. Kaina 8 dol., įskaitant persiuntimą.

Knyga gaunama: "Darbininko" administracijoje:

341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, tel. (718) 827-1351.

SKELBIMAI

Butai pensininkams, modernūs, erdvūs, lietuviškoje aplinkoje, Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų globoje. Pasinaudokite šia proga, kreipkitės *Vila Maria, P.O. Box 155, Thompson, CT 06277.*

SOCIETY OF FRANCISCAN FATHERS OF GREENE, ME
DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207-1999

RETURN SERVICE REQUESTED

Non-Profit Org.
U. S. Postage
PAID
BROOKLYN, N.Y.
Permit NO 5417

D3001
MR. M. KARASKA
24 PAWNEE DR.
FREDERICKSBURG, VA

EXP. 12/31/01

22401